

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szordán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere Manojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Vojnich-palotában.
Telefon szám 42.
Nyitlér soronkint 40 fillér.

Városok pénzügyi érdeke.

Azt olvassuk a fővárosi lapokban, hogy a jövő hónapban Magyarország városainak polgármesterei Szegeden találkoznak és konferálni fognak arról, hogy egyetemleges közakarattal hogyan segíthetik egymást pénzügyi tekintetekben.

Jól tudjuk mindnyájan, hogy Magyarország városainak zöme milyen pénzügyi nehézségek átká alatt nyög, hogy a városoknak sincs valami külömb helyzete a magánosoknál, hogy a nagyobb kölcsönök súlyos feltételei milyen nyomasztóan hatnak a fejlődésre.

Nem kell tovább mennünk a magunk portájánál s azt a sajnos tapasztalatot merithetjük már, hogy a városnak teljes lehetetlenség minden nagyobb megrázkódtatás nélkül a pénzügyi bonyodalmakból kikerülni. Jól tudjuk, hogy az a híressé vált milliókra rugó kölcsön mit jelent Szabadka város anyagi helyzetének megállapításánál. Mig a világ világ lesz, nem kerülünk ki belőle, mert a törlesztés valóságos látszat és szemfényvesztés,

hiszen mindenkoron más és más újabb kölcsönök nőnek ki belőle.

A mi nagy országos téren működő pénz intézeteink még mindig aprók ahhoz, hogy ilyen nagy szabású manipulációba belebozsájtkozhatnának, s ha teszik is, akkor is csak mint közvetítők, mint segítők járnak el.

A gondolat tehát, amely Győr városából ered, hogy Magyarország városai a saját pénzügyi viszonyaik szabályozása czéljából szövetkezzenek, minden esetre egészséges gondolat, amelynek megvalósítása nehézségekbe ütközni fog ugyan, de megvalósítható lesz, mert a kölcsönös támogatás arra elég alapul szolgál.

A városok pénzügyi érdekeinek szövetsége megfogja változtatni azokat a miseriákat, a mik ezen a téren nyilvánulnak és egy város sem lesz kénytelen drága pénzt felvenni és uzsora kamatot fizetni.

Mindenesetre különös egy jelenség manapság az, hogy a testületeket és közületeket ugyanaz a baj kezdi fenyegetni, mint a magánost, a kis birtokost, a kis iparost, akik a rossz hitelviszonyokba már bele is buktak.

A Szeged városába összehívandó ankét a tarthatatlan állapotok megváltoztatásának jegyét hordja homlokán, mert ki van zárva az, hogy az óriási vagyont reprezentáló városok szolidáris összeműködése a helyzeten ne változtatna, ki van zárva az, hogy a kölcsönös támogatás mellett, megelne azontul is adva, hogy a külföldi pénzügensei a mi városunkban olyan kitűnő fejős tehenekre találhassanak.

Különfélék.

Április 11.

Hajnali négy órakor rettenetes vihar zugott végig a városon. Villám-villámot ért, csaltogott, dörgött rémesen az ég. Majd megerezt az eső: ritkábbá vált a villámlás, tompábbá lett a dörgés és negyed óra múlva az áprilisi vihar tovább vonult délnyugat irányban. Így köszöntött be nálunk a „hivatalos” nemzeti ünnep harmadik évfordulója ma.

A középületeket nem is egy, de kettő, három, a városházát négy nemzeti zászló díszíti, a magán épületek díszteleneek. A hivatalokban ünnep van, a nép kíváncsian kérdi, hogy milyen? —

Nemzeti ünnep!

Semmit se tudnak róla, pedig csak három

A detektiv lakója.

Irtá: Horovitz Gusztáv.

— A »Bácskai Hírlap« eredeti tárcsája. —

Rövid pesti tartózkodásom alatt épp a tizenötödik lakás keresésére indultam. A végig lakott 14 lakásból vagy engem távollítottak el, kiméletesen adva tudtomra, hogy bár minden tekintetben bírom nagyra becsülésüket, azonban mégis szívesen látnák, ha másokkal lépnek lakás és elszámolási viszonyba. Vagy pedig fordítva, én biztosítottam lakásadóimat változatlan nagyrebecsülésemről, azonban új arcok után vágyom, tehát nincs más hátra, mint felmondjak és elköltözzem.

A bucsuzásom mindenütt megható ünnepelességgel folyt le. A lakásadók bögték és biztosítottak odaadó szeretetükről, fájdalomukról, csak épp a ragaszkodásukról nem. — Én meghatva rebegtem egy pár bucsuszót és könnyes szemekkel, kézi táskámmal a kezemben, lassu vontatott léptekkel, mint akit a szive vissza tart, tartottam kivonulásomat.

Eddig mindig a legsötétebb utcákban és házakban ütöttem fel tanyámat, a mely szokásomnak egyáltalán nem tudom magya-

rázatát adni. — Tizenötödik lakásomat már egy élénk forgalmu helyre a Kerepesi-utrá tettem át.

Hosszas keresés után végre megakadtam a seccios háznál. Sehoh sem láttam kiírva, hogy kiadó lakás volna kapható, azonban valami különös érzés arra kényszerített, hogy ebben a házban keresek lakást.

Bementem, a kapu alatt végig néztem a lakók jegyzékét, volt abban ügyvéd, orvos, női és férfi szabó és cipész, úgynök minden fajtából, magánzó és nem magánzó, végül egy detektiv.

Az utolsót választottam, detektivnél még ugy sem laktam, más minden kereseti ágat „végig laktam” már.

Felmentem Gönczöl Mátyás magyar kir. államrendőrségi hivatalokhoz. Becsengettem, egyszer, kétszer, háromszor. Vártam őt, tiz, tizenöt percig, végre nyílik az ajtó és én benn voltam a detektiv barlangjában.

— Gönczöl Mátyás urhoz van szerencsém? kérdém az ismeretlen ajtó nyitót.

— Az vagyok, mivel szolgálhatok?

— Gálos Akos vagyok, én kérem egy lakást nyomozok. Önkéntelenül használtam est a szakkifejezést.

— Kérem, parancsoljon beljebb kerülni.

— Köszönöm, tehát találók lakást?

— Mindenesetre, csak kérem az adatokat?

— Huszonhat éves, nőtlen, református, miniszteri hivatalnok, nem tartalékos hadnagy. Gönczöl Mátyás ezalatt gyorsan papirost vett elő és irta a mondottakat.

— Kérem tovább.

— Szívesen, de miért írja Ön mindezeket, hiszen a bejelentő lapot nekem kell kitöltenem.

— Miféle bejelentő lapot?

— Hát ha Önhez költözöm...

— Hja vagy ugy, hiszen akkor tévedésben vagyok, én azt hittem Ön egy lakást akar nyomoztatni és most hallom, hogy lakást keres. — Hát ez elvégre is egyre megy. Van kiadó lakása?

— A hogy vesszük, kiadó éppen nincsen, de szívesen kiadnék egyet, csak hogy azt épp az anyósom lakja.

— Hiszen az nem baj?

— Hogyan talán csak nem akar az anyóssommal együtt lakni?

— Eszem ágában sincs, hanem az anyósát kiköltöztetjük.

Gönczöl Mátyás erre a megjegyzésemre

esztendő. — Három esztendeje, hogy törvénybe iktatták április 11-ének megünneplését és már nem tudnak felőle.

A nép közül senki, semmit. —

A hivatalok szünetelnek. A hivatalnokok pihennek, hát ünnepelnek.

Mi még emlékszünk az 1898. évi április 11-ére. Arra a napra, amikor új volt egészen ez a „nemzeti” ünnep. Akkor csinálódott, mikor felszázados emlékünnepeket ültük, éppen márczius idusának.

És az új ünnep már is, létezésének harmadik esztendejében, feledésbe ment. De annál erősebben él minden magyar emlékében, szívében márczius idusának dicsőséges ünnepe, melyet minden esztendőben fokozódott lelkesedéssel, őszintébb tisztább érzellemmel ültünk meg.

Rövid dőrej hallatszott olykor, úgy 10 óra felé a szt.-Teréz templom előtti tér felől. A hivatalos nemzeti ünnep emlékére misét szolgáltattak isten szolgái — hivatalnokoké. — A mozsár ágyuk működését bámulta egy sereg gyerek a népből — belül halkán mormosolták az öregek mindennapi imájukat és buzgó imádkozás közepett nem értek rá megkérdeni a zenés misének a mozsárágyu durrogásának az igazi okát. —

Nemzeti ünnepünk nekünk márczius 15-ikének szent napja!

— A szabadkai mentők Dr. Kresz Gézának.

A budapesti mentő-egyesület parancsnokának Dr. Kresz Gézának ravatalára díszes koszorút helyez a szabadkai mentő-egyesület. A koszorút Vermes Béla országgyűlési képviselő és Wenczel Lajos a mentők parancsnoka helyezi a ravatalra, kik egyuttal a szabadkai mentő-egyesületet is képviselik a temetésen.

— Választási mozgalom O-Becsén. Ó-Becséről írják: Városunkban erősen készülnek a választásokra. Gombos Béla jelenlegi képviselőt újból felléptetik, a szerbek ellene Mihajlovich Endre fiatal ügyvéd-jelöltet a jeles szerb szónokot jelölték.

— A szentesi kórház vállalkozói. Szentes városa új nagyszabású kórházat épít. Az építést László Gyula és Szárics Milán hely-

beli mérnökök nyerték el. A közgyűlésnek eme határozatát megfelelőbbé a vállalkozók konkurrencsei, de a belügyminiszter jóváhagyta a határozatot. Az építkezést jövő héten megkezdés és alvállalkozókként nagyobb részt Szabadkai iparosokat alkalmaznak.

— Pénztárvizsgálat. A földmives iskolában tegnapielőtt Mamuzsich polgármester pénztárvizsgálatot tartott s mindent a legnagyobb rendben talált.

— Halálozás. Bóbits Károly nyug. honvéd százados tegnap délelőtt elhunyt. Temetése ma délután lesz katonai pompával.

— Az új honvéd laktanya. A helybeli építő-iparosok tudvalevőleg szövetkeztek, hogy együttesen adjanak be ajánlatot az új honvéd laktanya munkálataira. Ez ügyben egy nagyobb küldöttség fog folyó hó 14-ikén tisztelegni Mamuzsich Lázár polgármesternél, hogy az ajánlatok odaítélésénél a szabadkai iparosok érdekeit tekintse első sorban.

Zene-estély B.-Almásán. Bács-Almásán az urali kaszinó termében április 13-án Mátyé István budapesti hegedű művész több urhölgy és urak közreműködésével zene-estélyt rendez. Az estély műsora a következő: I. szakasz. 1. Zongora Quartett Mozarttól Előadják Reichl Ferencz, Wahl Alajos, Maczák Manó és Gaál Ferencz. 2. Hegedű verseny Beriot. Előadja hegedűn Máthé István, zongorán Gaál Ferencz. 3. Rákoczy-noták. Régi dalok. Tárogatón Gaál Ferencz, zongora kíséretével előadja Csermák József. 4. Legenda. Wienowskytól. Gaál F. zongora kíséretével hegedűn előadja Máthé István. II. szakasz. 5. Andante largo. Martinovics Béla. Előadják hegedűn Reichl Ferencz, Wahl Rezső, Wahl Alajos, gordonkán Maczák Manó, harmoniumon Weiner Mariska, zongorán Gaál Ferencz. 6. Magyar változatok. Előadják Máthé István és Gaál Ferencz. 7. Szerb rapszodia. Gaál Ferencztől. Előadják zongorán Werner Mariska és Maczák Manó. 8. Reverie. Wienstamps. Előadja Gaál Ferencz zongora kíséretével Máthé István. Kezdeté pont 8 órakor. Helyárak: Elsőrendű ülőhely 2 korona, másrendű 1.60 fill.

— Husvétli ajándék. A vall. és közoktatási ügyi miniszter az idej előléptetések alkalmából a szabadkai m. kir. állami tanítóképző

tanári karát szép husvétli ajándékba részesítette. Magasabb fizetési rangosztályba léptek ugyanis Hoffmann Amelie igazgatóné és Eitner Ludmilla s. tanítónő, ki most már r. tanítónővé lett kinevezve. Fizetési fokozatokban előléptek Ribiczey Aladár szolgálat-tételre kirendelt igazgató, Szántó Edéné r. tan. Kiss Iona és Springholz Mariska s. tanítónők.

— Halálozás. Fájdalmas csapás érte Sarkady György b. topolyai járásbíró. Két éves fiacskája néhány napi betegség után váratlanul elhunyt. A kis fiút tegnap délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

— Színészeink Ó-Kanizsán. A saison „slager“-jével, az Ocskay brigadérossal mutatkozott be rendkívül impozánsan Ó-Kanizsa közönségének társulatunk. A társulat nagyszámú tagjaival egész riadalmat idézett elő a kis városkában. Az előadás igen jó folyt le. Baróti, a czimzserap személyesítője, ki a mi közönségünket is meghódította ezzel a kiváló alakításával szinte nagy volt az ó-kanizsai nagyteremnek. Hangja a vad kurucz hang valósággal menydörgött és midőn lábával toppantott, veszély fenyegette az összes lámpacilindereket. Partnerai közül kivált első sorban Tarján ki Dili szerepében elsőrendű alakítást nyújt és eleven példája annak, hogyan lehet néhány oldalos szerepből nagyot csinálni. A régi gárda megbízhatóbbi tagjai, Tóth, Rátkay és Ujvári egészítették ki az ensemble-t. A társulat új tagjai közül elsősorban Falusit a társulat új baritonistáját emeljük ki, ki mint Tarics személyesítője az első felvonásban Rákóczi sármát énekelte. Falusinak érczes baritonja van amely rendkívül tisztán kellemesen cseng úgy az alsó mint a felső registerben; játéka szintén dicsőreget érdemel. A társulat benne erősséget nyert. A Tisza lónákban azonban nincs szerencsénk. Nickyné után a társulat új tagja Sima Mariska mutatkozott be a szerepében nem sok szerencsével. Ez a szerep semmi esetre sem neki való. Különböző kellemes megjelenésű eléggé rutins színésznőknek látszik. Van azután a társulatnak új karmestere Németh ur személyében. Azt be-

olyan detektív pillantást vetett rám, hogy megdöbbenem.

— Hogy érti ön azt, hogy az anyósomat kiköltöztetjük, talán csak nem valami bűntényt akar elkövetni, vigyázzon uram, mert ebből a megjegyzéséből még baj lehet.

— Büntényt elkövetni, hát micsoda érdeklében volna nekem az ön anyósa ellen merényletet intézni. Ön rosszul értett engemet; nem akarom én őt a temetőbe, hanem valami más szobába kiköltöztetni.

— De mikor tuncsen fölőseges szobám.

— De fürdő szobája csak van?

— Az van.

— Nohát akkor rendben volnánk az anyósa a fürdőszobában én pedig az ő szobájában fogok akni.

— Nem bánom előbb azonban megbeszéllem a dolgot a feleségemmel és az anyósommal.

A hölgyeket belevontuk a tárgyalásba a melynek végeztével lakói minőségben a detektív család tagja lettem.

Régi lakásomról a már említett szivetrázó bucsu után kiköltöztem és diadalmasan vonultam be a secessió házába.

Új lakásomban a szobalány nyitott ajtót és mosolyogva jelentette, hogy:

— Az öreg nagysága már kiköltözött a fürdőszobába.

— Nagyon helyesen. Nézze lelkem itt van kalapom vigye be az urak.

— A kalapját? kérdezte a szobák egyetlen takarítója és úgy nézett rám mintha kételkednék beszámíthatóságomban.

— No igen a kalapomat vigye be, hogy mindig tudhassék mikor jövök és megyek, mert hát tudja lelkem nekem csak egy kalapom van így hát könnyen ellenőrizhetnek, hogy nem szököm meg a lakásból anélkül, hogy fizetnék.

A szobalány jelentősen mosolygott és elvitte a kalapomat.

Tíz percz mulva bekopogott hozzám Gönczöl Mátyás. Olyan barátságos arca volt mintha most fogott volna el egy rablógylóskot, akinek a fejére 1000 korona lenne kitűzve.

— Uram itt hozom a kalapját.

— Köszönöm még nem megyek el.

— De én kérem, hogy már is menjen el.

Én addig maradok a lakásomban ameddig nekem tetszik.

— Az helyes csak hogy Ön fizetni is tartozik még pedig előre.

— Azt éppen nem. Fizetni tartozom, azonban utólag.

— No majd meglátja. Azzal a kalapomat az asztalon hagyva kiment.

Este lefeküdtem és nyugodt lelkümmel láttam az alváshoz.

Ugy éjjel felé nagy zajra ébredtem. Olyan zajt hallottam mintha valaki fürödnék, a vizet csapkodja, a zuhany óriási lármával működik, közbe közbe kacaj hallik.

Tisztában voltam a helyzettel, a detektív anyósa éjszakai fürdést rendez.

Többé nem tudtam elaludni, az anyós még vagy másfél óráig fürdött, mikor aztán abban hagyta tisztálkodását, az álom már nagyon messzire járt tőlem.

Másnap felelősségre vontam Gönczöl Mátyást.

— Sajnálom uram — felelte — az anyósom mindig éjjel szokott fürödni. Hanem talán segíthetnék azon, hogy Ön aludni tudjon, vegye el az anyósomat és aztán az anyósom nem fog a fürdőszobában lakni, a mi szinte csábítja a fürdésre.

Ez egyszer minden melegebb bucsuzás nélkül távoztam lakásomról és megfogadtam, hogy soha többé detektívhez nem megyek lakni.

szélik róla, hogy mőködött már néhány évig a társulatnál és ügyes ember. Ennyit a jövő év társulatáról. Még megemlítjük, hogy a női kar is megerősítetett és hogy az új kardalososok között van Török Jolán, Török Irmának a Nemzeti színház művésznőjének huga.

— **Az oszták magyar bank költöződik.** Az osztrák-magyar bank szabadkai fiókja ma költöződik az új díszes palotájába. Hatalmas oszlopokra erősített vaslánczokon eresztették le a Veinhut féle emeleti helyiségéből az óriási vaspénzszekrényt. Már kora reggel hozzá fogtak a munkához és késő este volt, amikor a 15 munkás vasemelők és lánczok segítségével bevonszolta az új helyiségnek egyik földszinti termébe.

— **Vajtermelő központ Ujvidéken.** Ujvidékről írják a földművelési miniszterium ellenőrzése alatt ott vajtermelő központ létesül, mely június hóban már megkezdte üzemét. A gyár célja a környék községeinek az összes tejterméket vajjá feldolgozva, egységes szerződési ár mellett kizárólag a külföldön értékesíteni.

— **Szabadkai fiu levele Kinából.** Levelet kapott a napokban egy helybeli kereskedősegéd Kinából, öcsésétől Eberstárk Andor tengerész katonától, aki a Mária Theresia nevű hadi hajóval ment Kinába Polából az osztrák-magyar katonákkal, hogy ott monarchiánkat képviselje a háborúban. A levelet Schang-Hai-ban adta föl, február 20-ikán és márczius 29-ikén érkezett ide. A levelet, mely érdekes adatokat tartalmaz kivonatossan itt közöljük: „Schang-Hai nagyon szép helyen van, a Jankesekiang folyón állunk a hajóval. Minékünk bizony nagy telünk van, a mihez nem vagyunk hozzászokva. A kiegészítő még szó sincsen, borzasztó, amit azok a boxerek csinálnak, még mindig nagy baj van velük. Alighanem tavasszal megint megkezdődik a háború velük, pedig már mink alig várjuk, hogy visszamenjünk a szép hazánkba. Bizony sok fúnak fáj a szive, szeretné hazáját látni, vagy szüleit, ha rágon-dolok, milyen messze vagyunk egymástól. Aki ezt nem próbálta meg, az nem tudja felfogni. A kínai birodalom nagyon szép nyáron, télen nagyon hideg van. Mi, akik most itt töltjük a háborus időt tavasszal megint elmegyünk Takúba és ott fogjuk megvárni, hogy mikor dől el Kina sorsa, bár már hamarosan volna, annál jobb volna. Japánban abban a szép országban két hónapot töltötünk. Jokohámba meg Koréba és Nagaszakiba gyönyörű szép vidék, olyan mintha a törpék országa lenne.”

— **A hivatalos ünnep.** Bánffy kormány által annak idején hivatalos ünnepé telt április 11-iki napot hivatalos körökben Szabadkán is megünnepelték. A város és köze-épületekre kitűzték a nemzetiszínű lobogókat és úgy a városi mint az állami tisztviselők testületileg vettek részt a Szt. Teréz egyházban d. e. 10 órakor megtartott ünnepélyes szent misén. Az iskolákban is tartottak ünnepélyeket.

— **Az automaták a szabadkai állomáson.** A szabadkai pályaudvaron 6—8 különféle automata van elhelyezve. Ezek az automata azonban csak beveszik a pénzt de ellenszolgáltatást nem teljesítenek. Felhívjuk az illetékes körök figyelmét, hogy távolítsák el ezeket a készülékeket ha használhatatlanok, mert az még sem járja, hogy a közönséget felültsék velük.

— **Megégett kisieány.** Borzalmas szerencsétlenség történt a napokban Bajmokon. — Herczeg János földműves és felesége a szántóföldre mentek ki munkára. Egyedül maradt otthon a Czeczilia nevű 6 éves kis leányuk, aki valahogyan hozzájutott a gyufához és avval játszott. Játékközben néhány szálat meggyújtott és eldobta, amitől az ágy tüzet fogott és a szobában minden elégett. A kis-leány is olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy másnap belehalt. A gondatlan szülők ellen megindult a vizsgálat.

— **Keresztes hadak.** A keresztényiség hadsereg kétszer özönlötte el a világot és mind a kettő forduló pont az emberiség történetében, a mely külön korszakot kezd meg. Mind a kétszer az erény nevében támadt fel a puhaság ellen. Az első hadsereg katonái pili-ses, kázmás apostolok, térítők, szerzetesek, akik az evangéliummal és keresztes bottal a kezükben járták be Európát, a hitet és műveltséget terjesztve. Ez a korszak nagy szellemi hódítás, a mely először kapcsolja össze a világ minden nemzetét. Ez a mai időszámításunk kezdetére esik. Ez a hódítás keletről jön nyugatra, az elpuhult római császárság ellen irányul s ennek székhelyén, a német malom városában veti meg lábát és teszi le alapját a keresztényiség fővárosának. — A másik mozgalom nyugatról megyen keletre az elpuhult görög birodalom ellen, Kis-Ázsiába, éppen oda, a honnan az első kiindult. A kettő szoros kapcsolatban van egymással s a második éppen eredetének helyét keresi, mikor az elsőnek fészket igyekszik visszahódítani. Ezt fényes ezüst vértés, éles kard, pán-czélós lovagok vivják s az ő küzdelmeikben fejeződik ki legjobban a Középkor szelleme. Az ő hódító útjuk tulajdonképen egy visszafelé való népvándorlás. Amíg az elpusztította nyugat műveltségét a maga bátorságával, most újra nyugat támad vissza és elpusztítja kelet barbárságát a maga műveltségével. Még a XIII. században is folytak ezek a keresztes háborúk, melyek körül a legszegényebb, a legmeghalóbb az ugynevezet gyermek-kereszteshad, melyet egy vendomei pász-torgyernek vezetett, melynek tömegét csupa gyermekek alkották. Csak Marseilleig jutottak, itt csalók hajókra rakták őket és Syria helyett Egyiptomba vitték és itt rabszolgául eladták. E végső keresztes hadjáratok nem szabadították fel a Szentföldet, melynek királyságai megtörték a szultán ereje előtt, a syriai keresztény államok kétszáz esztendő fennállásuk után elpusztultak. E keresztes hadjáratoknak vonzó leírását találai a Nagy Képes Világtörténet most megjelen 103—104. füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik egyetemi tanár, a kötet szerzője Dr. Mika Sándor. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvényszeres Budapest, VIII., Üllői-ut, 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

— **Havi kimutatás 1901. évi márczius hó-ról.** A mentő osztály a lefolyt hóban igénybe vétetett a következő eseteknél u. m. Sebzés sérülés 22, belsőbajok 5, betegnek a kórházba szállítása 30, elmebeteg szállítása 4 öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet 1 tűzhöz kivonulás 4, hullaszállítás 4, egyéb esetek, összesen 70 esetben. A folyó évben 151 esetben, 1896. év szeptember hó 12-től pedig, a mai napig összesen 2164 esetben mű-

ködött A fertőtlenítőkhöz ellenőrzés végett e hó folyamán bejelentetett: Roncsolótörök-lob 1 ezek közül fertőtlenítéssz közöltetett 1 esetben. vörheny 1 esetben, Kanyaró 1 esetben Hökhurut —, Hólyagok himlő —, Hagymáz 5, ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett 5 esetben, Vérhas —, Gyermekágy láz —, Agyhártalob 1, ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett 1 esetben, tüdőgümőkör —, Orbáncz —, összesen 9, ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett 7 esetben. A fertőtlenítőkhöz az év folyamán bejelentetett 20 fertőző betegségben szenvedő egyén.

— **A helybeli közkönyvtár egylet látogatottsága.** 1901. év márczius havában: Házhasználatra kivettek: Szépirodalmi 187 mű. Tudományos 20 mű. Összesen 207 mű. Helybeli használatra kivettek: Szépirodalmi 20 műt. Tudományos 4 mű. Összesen 24 mű. Az egyesület vagyona szaporodott: Könyvtár Szépirodalmi 6 mű 10 kötet. Tudományos 3 mű 3 kötet. Összesen: 3, mű. 50 kötet Muzeuma: állat gyűjtemény 1 drb., növény — drb., ásvány — drb., régi pénz — drb. régiségtár — drb., összesen 1 drb.

— **Általánosan ellismarik,** úgy nálunk mint külföldön, hogy a Mauthner féle gazdasági és kerti magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak, Különösen impregnált csillaggyű répagagok ritkítják párjukót és össze nem tévesztendő más utánzolt hasonló védgyű, de nem impregnált répagagokkal. A Mautner-féle magok tehát felülmulthatatlanok és gazdánk csak helyesen cselekszenek, ha magzsükség-tüket mindig Mautner-féle magokkal fedezik.

— **Olvasóink szives figyelmét felhívjuk** Hanns Konrád Brüxi (Csehország) óragyáros és kiviteli cég hirdetésére, melyek jóságát, a kiállítási arany és ezüst érmek eléggé dokumentálják. A cég, mely úgy a bel mint a külföldön megérdemelt hírnévnek örvend, csak valódi, a cs. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett arany és ezüst órákat küld és írásbeli felelősséget vállal azok arany és ezüst fém-tartalmáért, valamint helyes járásáért gazdagon illusztrált árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

— **Hol vegyünk cserépkályhát?** Ott, ahol a legjobb, legszebbet és mégis a legolcsóbbat lehet kapni! Nincs az a külföldi cég, amelynél szebb és jobb cserépkályhákat lehet kapni, mint Szabadkán *Dániel József* kályhagyárában. Hazai iparosainkat kötelességünk pártolni, különösen akkor, ha verseny képesek és, hogy *Dániel József* cserépkályhái minden kritikán f.ül állanak, arról mindenki meggyőződhetik.

I^o Czemert.

Braun Herman fia
Szabadka.

Telefon 122. szám.

Legjobb minőségű

Román	100. kg.	1 frt. 40 kr.
Portland	"	" 2 " 70 "
Hárs-fa	1-öl.	" 11 frt.
Szil-fa	"	" 12 "
Bükk-fa	"	" 13 "
Gyertyán-fa	"	" 14 "
Fa-szén zsák	vételnél	3 kr. kg.-ja.

Költözöködést elvállalok.
4 darab stráf-kocsi eladó.

Cséplő és fűtő szén.

Élköltözés miatt

fűszerüzletem a bolt berendezéssel és árukkal együtt, vagy külön-külön jutányos áron eladó.

Mónus István Szabadkán,
Kossuth-u. Vojnics Lukács-féle hátsban.

367. szám. eln. 901.

Fa-eladási hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, miszerint a város tulajdonát képező, a bajmoki országuton fekvő famennyiség u. m.

70¹/₂ öl akácza fasab,

79 „ eperfa „

2 „ nyárfa „

7³/₄ „ akácza gömb,

2 „ eperfa „

4³/₄ „ nyárfa „

54 drb. kőris-, és akác- szerszámfa.

1822 kéve, akác-, rőzse,

3500 „ „ eperfa, „

1 rakás ága és

338 drb. tuskó.

Folyó évi április hó 21 és 22-én d. u. 2 órákor a helyszínen nyilvános árverés útján, azonnali készpénz fizetés mellett el fog adni, melyre a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Kelt Szabadkán, 1901. április 9-én.

Mamusich Lázár,
polgármester.

78/901. szám. 4143. Kgy.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tételik, miszerint a város tulajdonát képező, a régi gymnasium épületben levő 6, 7, és 8 számú, bolt helyiségek 1901. évi május hó 1-től 1907. évi április hó 30-ig terjedő 6 évre f. évi április hó 16-án d. e. 10 órákor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében nyilvános árverés útján érbe fognak adni.

Kikiáltási ára a 6 és 7-ik számú bolt helyiségnek 1200 korona, a 8-ik számú bolt helyiségnek pedig 2000 korona.

Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 50%-át készpénzben vagy óvadék képes értékpapírban az árverés megkezdése előtt az árverező bizottság kezéhez biztosítékul letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a gazdasági ügyosztályban megtekinthetők.

Kelt Szabadkán, 1901. évi április 9-én.

A városi tanács.

6067/901. szám.

Hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tételik, miszerint a város tulajdonát képező alábbi kaszálók u. m.:

f. é. április hó 20-án d. e. 9 órákor a helyszínen:

1. Körösi- szegedi határ melletti 44¹⁸⁰⁰/₂₀₀₀ lánccz.

f. é. április hó 23-án d. e. 9 órákor a helyszínen:

2. Pálics környéki 67¹⁸⁰³/₂₀₀₀ lánccz.

f. é. április hó 24-én d. e. 9 órákor a helyszínen:

3. A régi cserép égető 4¹⁷⁰⁰/₂₀₀₀ lánccz és ugyan az nap d. e. 10 órákor a helyszínen.

4. Baranyi sómléki 20¹⁸⁰⁰/₂₀₀₀ lánccz.

5. Pálicsi parkban levő tú nyilvános árverésen azonnali készpénz fizetés mellett hasznos- qérbe fognak adni, melyre a bérelni szándékozók ezennel meghivatnak.

Szabadkán 1901 április hó 4-én.

A városi tanács.

6095/901. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tételik, miszerint a város tulajdonához tartozó ugarföldek alább irt sorrendben fognak az 1901/902. gazd. évre a helyszínen őszi vetés alá hasznosbérbe adni.

F. évi május hó 14-én d. e. 9 órákor:

1. Szegedi fásor melletti III. ny. 18 lánccz és a

2. Pálics parti 5 lánccz föld

F. évi május hó 15-én d. e. 9 órákor:

3. Mérgesi I. ny. 20 lánccz föld

4. Tavankuti I. ny. 73¹¹⁰⁰/₂₀₀₀ lánccz.

F. évi május hó 18-án d. e. 9 órákor:

5. Radonvác és kövágói IV. ny. 213¹²⁰⁰/₂₀₀₀ lánccz föld.

F. évi május hó 21, 22, 23 és 24-én d. e. 9 órákor:

6. Bajmók uradalmi III. ny. 1022¹²⁰⁰/₁₆₀₀ hold.

F. évi május hó 25-én d. e. 1¹/₂ 9 órákor:

7. Bajmók kaponyai III. ny. 331²⁰⁰/₁₆₀₀ hold.

F. évi május hó 28, 29, 30 és 31-én d. e. 9 órákor:

8. Csantavéri uradalmi III. ny. 1079⁶⁷⁰/₁₆₀₀ hold.

F. évi június hó 1-én d. e. 9 órákor:

9. Tompa katonai III. ny. 160 lánccz.

F. évi június hó 4-én d. e. 9 órákor:

10. Tompa kelebiai I. ny. 69¹⁰⁰⁰/₂₀₀₀ lánccz.

F. évi június hó 5-én d. e. 9 órákor:

11. Tompa körösi I. ny. 110¹⁷⁰⁰/₂₀₀₀ lánccz.

F. évi június hó 8-án d. e. 9 órákor:

12. Tompa körösi IV. nyomású gyeplőld 226⁴⁰⁰/₂₀₀₀ lánccz.

F. évi június hó 9-én d. e. 10 órákor a

gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében:

13. Nagylényi I. nyomású csárda föld 10 lánccz.

Megjegyeztetik, hogy a hasznosbérlet, a hasznosbéri összeg telét és az őrzési díjat azonnal a helyszínen, másik felét pedig legközelebb 1901. évi december hó 1-ig a városi házipénztárhoz tartoznak lefizetni.

Szabadka, 1901. évi április hó 10-én.

A városi tanács.

●●●●●●●●●●

Naponta 3 sütés!

Orosházi kenyér

jó ízű tiszta kezelésű házi modra készült friss kenyér legolcsóbb árban kapható sütődémben a „Zöldfa“ vendéglő mellett és fő elárusító üzletben Rudics-utca Kunetz Testvérek házában. Rendeléseket házhoz szállítok.

●●●●●●●●●●

Magyar stílusban készült

HÁLÓ-SZOBA

tölgy és mahagoni-fából, továbbá dió-fából

Angol háló-szoba

és ebédő kredencz eladó díszes kivitelben

SEFCSITS LAJOS asztalosnál

VI. kör, Jkalsai-ut 203. szám.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apróhirdetés beiktatása legfeljebb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérért vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Értesítéseket a kiadóhivatalad; levelibeli kérdésekhez válasza való bélyeg melléklendő

Kiadó lakház.

IV. kör Juranics utczai lakházam nagy udvarral, melyben eddig ovoda volt kiadó. Igen alkalmas korcsmának vagy boltnak. Bővebb felvilágosítást ad a ház tulajdonos Millassin Ignác számvizsgáló.

Négy utcza, egy udvari szobából és mellékhelyiségek- ből álló földszinti lakás

Kiadó

Dr. Wilhelm postá- val szembeni bér- házában.

Keresek megvételre egy jó karban levő zongorát. Czim a kiadóhivatalban.

!! Eladó !!
az „Dithon“ folyó- irat egész évi folyama.

Bélyeg- jegyek
és váltó-úrlap megrendelések
100 darabonkint egy okoronáért kapható
Krausz és Fischer
könyvnyomdájában.

Szöllővessző és Boreladás

Több mint husz fajtiszta Kelebián és Pálicson termelt ültetni való sima csemege vessző és legfinomabb két három éves gyökeres csemege vessző nagyobb mennyiségben is eladó valamint 180. hectóliter legfinomabb fehér, siller muskataly szőlőből szűrt ol és ujbork eladók. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos:

Kiss Abel
Szabadkán, Petőfi-u. 33. sz.

JÓ ES OLCÓ ÓRÁK!

3-évi jótállással privát vevőknek
KONRÁD JÁNOS
órágyára arany, ezüst és ékszer áruk szállító-háza.

BRUX (Csehország)

Jó nickel-rem.-óra . . . frt 3.75.

Valódi ezüst rem.-óra . . . frt 5.80.

Valódi ezüst lánccz . . . frt 1.20.

Nickel ébresztő óra . . . frt 1.95

Cégem a cs. és k. birodami cí-
merrel van kiittetve, számtalan
arany ezüst kiállítás érem valamint
ezernyi elismerő levél van birtokomba
Képes árjegyzék ingyen és oérm

!!!! JÉG!!!!

kapható **Krausz Miksa** fogyasztási és italadó bérlőnél **Szabadkán.**